

Az üzemanyaggal való takarékoság mindenki feladata

Írta: Kurt Brunner ezredes az NDK Nemzetvédelmi Minisztériuma Üzemanyag Főosztályának vezetője

Fordítás: a „Til i Sz nabzsenyje” című folyóirat 1980/6. számából

A Német Demokratikus Köztársaság Nemzeti Néphadseregének egységeinél, alegységeinél és intézeteinél, a népgazdaság többi ágazatához hasonlóan terjed az energiahordozók gazdaságos felhasználására irányuló mozgalom. Szolgáltatunknak a kőolajtermékek megóvásáról gondoskodó szakemberei irányt vettek azok racionális és hatékony felhasználására. Vállalták, hogy jelentős üzem- és kenőanyag megtakarítást érnek el anélkül, hogy csökkentenék a harc- és szakki-képzés színvonalát. Az NDK Nemzetvédelmi Minisztere azt szabta a hadsereg, a légerő és a flotta harcosainak feladatául, hogy átgondoltabban tervezzék meg a gázolajnak és a benzinnek a fogyasztását.

A foganatosított intézkedéseknek következtében már 1978-ban sikerült négy százalékkal csökkenteni a felhasznált üzem- és kenőanyag mennyiségét anélkül, hogy az negatívan befolyásolta volna a harc kiképzést. Vizsgáljuk meg, miképpen is sikerült ilyen eredményt elérni?

Minden körzetparancsnokhoz évente háromszor összesítőértékelést terjesztettek fel az elvégzett munkáról, amelynek alapján az képet kapott az egységek kőolajtermékekkel való ellátottságáról. A fegyvernemi főnökök és a szolgálati-ág vezetők személyesen jelentették a körzetparancsnoknak az üzem- és kenőanyag-készletet és a kiszabott felhasználást, a takarékoskodás érdekében tett intézkedéseket. Azon kívül elkészítették a katonai tanácsnak az üzemanyag csapatok általi racionális felhasználására vonatkozó határozat-tervezetét. Mindez lehetővé tette azt, hogy a tervekben idejében elvégezzék az üzemanyag- és kenőanyag fogyasztás csökkentésével kapcsolatos korrigálásokat, jobb eredményeket érjenek el azok teljesítésében.

A sok mozgalom közül figyelmet érdemelnek a Szabad Német Ifjúsági Szövetség kezdeményezésére kibontakozott „a legolcsóbb kilométerért” mozgalom; harc a „Kiváló vezető” megtisztelő cím, valamint a „Kiváló gépkocsi (harckocsi, páncélozott szállítójármű)” elnevezés elnyeréséért; állandó konzultációk a hadigazdaság problémáival kapcsolatosan. Ezeken a parancsnokok és azok hadtáphelyettesei mellett részt vesznek az üzem- és kenőanyagot fogyasztó fegyvernemek és szolgálati-ágak képviselői stb. is.

Az általunk szerzett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a kőolajtermékekkel való takarékoskodás tartalékait azoknál az alegységeknél kell keresni, ahol a

harci- és szaktechnika közvetlen alkalmazása történik. Ezzel kapcsolatosan különös jelentősége van a vezetők, kezelő személyzet ügyszó való öntudatos viszonyulásra való nevelésének, a munka tudományos megszervezése meghonosításának, az emberek ésszerű elosztásának. A katona kollektívákban mi a párt- és az ifjúsági szervezetek segítségére támaszkodunk.

Az üzem- és kenőanyag takarékoskodással kapcsolatos munkánkat illetően az eredményeink figyelemreméltóak, a megoldatlan kérdéseknek a száma ennek dacára még jelentékeny. Ezekhez sorolandó először az üzem- és kenőanyag fogyasztási normáinak helytelen alkalmazását; másodsor a normákkal kapcsolatos számvetésekben előforduló hibák és pontatlanságok, harmadszor a különböző járművek és fődarabok műszaki hibái.

A sok kezdeményező javaslat, köztük a jelentős eredményt adók is, továbbá azok a tények, melyek azt igazolják, hogy az egyes szakemberek nem értették meg a megoldandó feladatok aktualitását, egy hadsereg-szintű hadigazdasági konferencia megtartására készítették bennünket. Ez a konferencia az NDK MNH hadtápfőnöke – nemzetvédelmi miniszterhelyettesnek az irányítása alatt folyt le, aki megnyitó beszédében azt javasolta, vitassák meg miképpen lehet a harci- és politikai kiképzésben nagyszűrésű eredményeket elérni, nagy anyagi és pénzeszköz befektetés nélkül, ami azt követeli a katona kollektíváktól, hogy állhatatosan harcoljanak azok takarékos felhasználásáért, kellőképpen kell hogy növekedjen a parancsnokoknak és a szolgálati-ág főnököknek a szerepe, a technika kezelése, karbantartása és megóvása szabályainak a személyi állomány általi elsajátításának megszervezésében. Azok kötelesek megmagyarázni a személyi állománynak az ezen tevékenységgel kapcsolatos társadalmi-, katonapolitikai- és hadigazdasági problémákat és fejleszteni a harcosokban a szilárd szocialista meggyőződést.

Az energiaforrások hatékony és kíméletes felhasználásához hozzátartozik a forgalomban lévő köoolajtermékek ésszerű alkalmazása is. Nem a gazdaságunk nyersanyagbázisa korszerűsítésével kapcsolatos másodrendű kérdéstről, hanem arról van szó, hogy azoknak is olyan nagy jelentőséget kell tulajdonítani, mint az alapvető nyersanyag-fajtáknak. Az NDK NN-ében ezt már régen gyakorolják. Az ide vonatkozó okmányok meghatározzák a hulladék nyersanyag gyűjtésének módjait és azt, hogy azért mely szolgálati közegek a felelősek.

Nálunk kialakult a hulladék nyersanyag gyűjtésének és beszolgáltatásának a pontos rendszere. Így pl. a fáradtolajat a csapatoknál összegyűjtik és beszolgáltatják a „Minol” népgazdasági vállalat alárendeltségébe tartozó helyi állami átvevőhelyeken. Ezek realizálják a hulladék nyersanyagot.

Az NDK NN-ében a hulladék nyersanyag központosított gyűjtésének ez a rendszere jól beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Napjainkban felvetődött az állami átvevő-helyek területi vonatkozásban megfelelő láncszemei kialakításának kérdése.

A beszolgáltatott hulladék nyersanyag mennyisége évről-évre nő, és annak összegyűjtésében nem kis szerepet játszanak a tömegek. Az eredmények nem elhanyagolhatók. Az utóbbi években kapott friss olajnak majdnem ötven százalékát, annak idején hulladék nyersanyag, azaz felhasznált termék formájában szolgáltatották be. A hűtőfolyadékknak is mintegy 80 százaléka származott hulladékanyagból.

Mi világosan látjuk a még általunk realizálandó lehetőségeket is. Ezek főképpen a hulladék nyersanyag beszolgáltatási normája csapatok általi végrehajtá-

sára, az átvevőhelyek számának növelésére, azok munkájának javítására vonatkoznak. Ismeretes, hogy az olajcserét, a hűtőfolyadék leeresztését a gépkocsivezetők, a kezelő személyzet tagjai, avagy a harckocsivezetők, vagyis az ezért felelős és az üzem- és kenőanyagot fogyasztó fegyvernemek és szolgálati ágak végzik. A beszolgáltatott hulladék nyersanyag mennyisége és minősége elsősorban azoktól függ. A gyakorlat bebizonyította, hogy a mutatók csak ott jók, ahol megszervezték a feszes együttműködést és jóindulatúan viszonyulnak a kérdéshez.

Üzemanyag túlfogyasztás és annak okai.

Az üzemanyag túlfogyasztás

- 15-20%-kal nő – ha a porlasztót nem szabályozták be helyesen;
- 5-15%-kal nő – ha a légszűrő karbantartása nem megfelelő;
- 10-30%-kal nő – ha a gumiabroncsokban alacsony a belső nyomás;
- 10-20%-kal nő – ha a négyütemű belsőégésű motorban az egyik gyertya üzemképtelenné válik;
- 20-30%-kal nő – ha a hidakat és a rossz utakon való közlekedést biztosító készülékeket nem kapcsolják be idejében;

Az üzem-, különösen a kenőanyag hatékony alkalmazásának a másik oldala – azok maximális felhasználása. Ide tartozik az olajcsere időközének a lehetőleg maximálisabb meghosszabbítása.

Ezideig a lánctalpas és a személygépkocsik kivételével, valamennyi járműhöz egyfajta olajat használtunk. Annak következtében, hogy benzin és diesel motorokhoz különböző márkájú gépolajat használunk, a csere időszakát sikerült egyharmadára csökkenteni. Jelentős mennyiségű kitűnő minőségű olajat takarítottunk meg.

A bevezetett újdonságok hozzájárulnak nemcsak az üzemanyagszolgálat katonái, tiszthelyettesei és tisztjei, hanem a fegyvernemek és szolgálati ágak technika üzemeltetéséért felelős tisztjei szakképzettségének színvonalával szembeni követelmények fokozásához is. Eredményeket csak úgy lehet elérni, ha központosítottan oktatjuk a személyi állományt, az állandóan gyarapítja ismereteit. Véleményünk szerint a harcosok politikai-, harc- és szakkiképzésének jó megszervezése mellett, nap mint nap kell azokat felvértezni hadigazdasági ismeretekkel is. Ennek a parancsnokok, a politikai munkások, a törzsben dolgozó tiszttek tevékenységének szerves részévé kell válnia. Sajnos nem mindegyik parancsnok és nevelő érti a megoldandó feladatok fontosságát. Egyáltalán nem arról van szó, hogy valamilyen új tantárgyat kellene a kiképzési programba beiktatni. Az elméleti és a gyakorlati kérdéseket összességében kell vizsgálni, azokat a foglalkozások során össze kell kapcsolni gazdasági ismeretekkel, segíteni kell a személyi állományt az utóbbiaknak a mindennapi munkában való felhasználásában.

Utánzásra méltó példát mutatnak a gépjárműszolgálat szakemberei. Azok már átdolgozták a katonavezetők kiképzésének tervét. Ez a program már nagyobb figyelmet fordít a járművek gazdaságos vezetése problémájának, az objektív, valamint a subjektív tényezők szempontjából. Itt az üzem- és kenőanyagok tulajdonságait és azok felhasználásának szabályait azon jármű-fajták megismerésével összefüggően tanulmányozzák, amelyeken azokat alkalmazzák. Röviden szeretnék szólni a csapatok villamosenergia ellátásával kapcsolatos tapasztalatról. Az alakulat állandó jellegű hálózatról, továbbá benzin, vagy gázolaj áramfejlesztőről kapja azt. Mi meggyőződünk arról, hogy a csapatok villamosener-

gia ellátását kombinált eljárással kell biztosítani. Ennek megfelelően a villany-áram benzin- és gázolaj áramfejlesztők általi előállítását és az állandó jellegű hálózatról való felhasználását 30:70 arányban kell megvalósítani. Ellenőriztük, hogy mibe kerül a két forrásból nyert energia külön-külön. Kiderült, hogy az áramfejlesztők által termelt energia kilencszeresen drágább az állandó jellegű hálózatról kapott energiánál. Ezért mi intézkedtünk az olcsó villamosenergia-források szélesebb körű felhasználására.

Az NDK NN személyi állománya mindent megtesz annak érdekében, hogy az állam által biztosított fűtőanyagot és energiát minél hatékonyabban használja fel és ezáltal nagyban hozzájáruljon az ország gazdasági- és védelmi képességének erősítéséhez.